

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 135. — ŠTEV. 135.

NEW YORK, FRIDAY, JUNE 10, 1921. — PETEK, 10. JUNIJA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

KONGRES NAJ PREPOVE BOKSANJE

KONGRESNIK GALLIVAN IZ MASSACHUSETTS JE POZVAL KONGRES, NAJ PREJ URAVNA VPRAŠANJE BONUSA ZA VOJAKE, — KOT DOVOLJI BOKSANJE.

Washington, D. C., 9. junija. — Imenuje Jack Dempsey "slabokinja" in "velikega buma", je kongresnik Gallivan napadel ameriškega "šampjona" v poslanski zbornici v zvezi s predlogo, katero je vložil in katera določa, da se ne sme vršiti na ozemlju Združenih držav nikakih "prize fightov", za svetovno prvenstvo, dokler ne bodo dobili veterani svetovne vojne bonusa.

— Milijone, katere bo stal Amerikane boj med Dempseyem in Carpentierjem, — je rekel kongresnik, — bi se zelo lahko posvetilo uravnavi plače resničnih bojevnikov, namreč mladih ljudi, ki so vstopili v armado in mornarico Združenih držav tekom svetovne vojne.

— Notorično dejstvo je, da se je izkazal Dempsey kot "big bum" tekom vojne, ko se je skušal izogniti vojaški službi, in če se ne motim, je bila tudi Francija v zadregi ter se je morala boriti več mesecev, predno je stopil Carpentier pod zastavo prvenstva, dokler se, da je potem, ko je zlezel v uniformo, vršil dobro službo, a moj duh se vrača k prvemu dnevni vojne, ko je bil zaposlen z boji kot prize fighter za denar.

— Može, ki bodo plačali po \$50 za stranski sedež, da zrejo na ta dva "borila", so tekom preteklega kongresa nadlegovali člane s protestnimi pismi proti plačevanju bonusa za resnične borilce. Te ljudi bi posamič ne stalo petdeset dolarjev, da pomagajo k pokritju stroškov predloge za vojaški bonus, a sedaj so pripravljeni plačati še veliko več za vlake in hotele, da vidijo ta dva človeka, ki bosta napravila en milijon dolarjev s tem, da bosta tolkla drug po drugem.

— Jaz sem za vojaše in dokler ne bo sprejeta predloga za bonus je po mojih mislih pravično oropati brokerje z Wall St., jeklarske magnate iz Pittsburgha in bankirje iz Chicaga, ki so pripomogli k porazu predloge tekom preteklega kongresa, tega, kar smatrajo za največje veselje in največji užitek svojega življenja.

— Jaz se bom gotovo zavel za sprejem svoje resolucije. Nepotrebnost je omenjati, da sem se pečal celo svoje življenje z atletiko, vključno boksanje in da prisostvujem rad pristnim boksarskim bojem. Nasprotujem pa takim mednarodnim bojem na ameriških tleh, dokler ne bo ameriška vlada pravično postopala s svojimi veterani.

NEZNANCI SO UMORILI ZA BOLJŠEVIŠKI ZASTOP. KRAKONSKI PAR TER ZAŽGALI SIN JE DOPSEL V HALIFAX. HIŠO.

Los Angeles, Cal., 9. junija. — Po razvalinami pogorele hiše se našle oblasti trupla vseh štiri umorjene žene. Oba stala bila umorjena. Ker so hoteli zločinci izbrisati sled za seboj, so hišo zažgali.

ŽALOSTEN "BAIRAM".

Carigrad, Turčija, 9. junija. — Včeraj so se vršile v Jildiz Kiosku cerimonije, katere se vzpirajo koncem Ramazana, mohamedanskega meseca, tekom katerega se vsak vernik posti preko dneva. Sultan je bil navzoč in koncem službe je rekel: — To je najbolj žalosten Bairam mojega življenja. Bairam je turško ime za praznik, ki sledi Ramazanu in ki je znan kot "mohamedanska velika noč". Praznik traja tri dni.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potoma naše banke izvršujejo po nizki ceni, zanesljivo in hitro. Včeraj so bile naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:			
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštini čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.			
300 kron	\$2.50	1,000 kron	\$ 8.00
400 kron	\$3.30	5,000 kron	\$39.50
500 kron	\$4.10	10,000 kron	\$78.00

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.

50 lir	\$ 2.90	500 lir	\$26.00
100 lir	\$ 5.40	1000 lir	\$51.00
300 lir	\$15.60		

NEMŠKA AVSTRIJA:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Adriatische Bank" na Dunaju.

1,000 nemško-avstrijskih kron	\$ 2.85
5,000 nemško-avstrijskih kron	\$ 13.00
10,000 nemško-avstrijskih kron	\$ 26.00
50,000 nemško-avstrijskih kron	\$120.00

Vrednost denarja sedaj ni stalna, menja se večkrat nepriznako; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne ko nam poslani denar dope v roke.

Kot generalni sastopniki "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo sajamečne izvanredno ugodne pogoje, ki bodo valike ko cisti za one, ki se ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je poslani najbolj po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank
62 Cortlandt Street, New York
(Advertisement)

MODA V KAPITOLU.

Slika nam kaže "Uncle Joe" Cannona (na desni) ter poslanca Jamesa W. Gooda iz Iowe. Oba nosita klobuke posebne vrste. — "Stric Jože" je dobil svojega v dar že pred leti, ko je bil še predsednik zbornice apropracijskega odbora. Godu so pa poklonili vestarski klobuk njegovi volilci.

ADMIRAL SIMS USTRAJA PRI SVOJEM

Sims noče preklicati napada na Irce. — Ničesar ne-ameriškega v mojih izjavah, — je rekel.

London, Anglija, 9. junija. — Podadmiral William S. Sims ameriške mornarice je baje rekel poročevalcu Ass. Press danes zjutraj z ozirom na govor, ki ga je imel tukaj v torek glede irskega vprašanja:

— Jaz ustrajam pri vsem, kar sem rekel, pri vsaki besedi. Jaz ne bom preklical niti ene besede, ki sem jo rekel ter ne vidim ničesar neameriškega v tem, čeprav vidi nekaj takega senator McCormick.

Admiral Sims, ki je danes zjutraj rekel, da se ni dobil brzojavke, katero mu je baje poslal mornariški tajnik Denby, in v kateri ga je slednji vprašal, če so ga pravilno navajali v listih, je odredil vse potrebno, da dobi brzojavko, kakor hitro dospe v London.

V nekem svajem govoru v torek je admiral Sims napadel ljudi v Ameriki, ki simpatizirajo z Irce. Rekel je baje:

— Taki so kot zebre, — ali črni konji z belimi progami ali pa beli konji s črnimi progami. Mi vemo, da niso konji, temveč osli. Vsak teh oslov pa ima glas in razventega jih je dosti. Enostavna resnica je, da imajo na svojih rokav kri angleških in ameriških fantov, radi obstrukcij, ki so jih stavliali na pot zavezniškim mornariškim silam v vojni.

Te izjavjanja admiral Sims so dobila odličan prostor na prvi strani londonskih listov, a obenem je bilo tudi opaziti značilno poenostavljanje vseh uredniških komentarjev glede teh izjavljanj.

NEMCI SE OPRAVIČUJEJO.

Pariz, Francija, 9. junija. — Nemški poslanik dr. Mayer se je oglasil v zunanjem uradu ter predložil opravičilo nemške vlade radi napada na francoske čete v Šleziji. Rekel je, da je bil napad pomota, ker se je smatralo Francoze za poljake ustaše.

Med dvema postajama v bližini Lizbone na Portugalskem je prišlo do kolizije dveh vlakov, tekom katere je bilo več oseb ubitih.

BESEDILO IRSKO-RUSKE POGODBE OBJAVLJENO

Zveza med sovjetno Rusijo in irsko republiko. — Mednarodna ljudska liga — točka pogodbe.

London, Anglija, 9. junija. — Vlada je izdala danes Belo knjigo, ki vsebuje načrt predlagane pogodbe med sovjetno vlado in irsko republiko. Dokument je bil zaplajen v Dublinu.

Podpisal ga je bil "Dermot O'Hegarty", član irskega republikanskega parlamenta ter je bil naslovljen na Desmonda Fitzgeralda, sinfeinskega ministra za propagando. Datiran je z dnem 15. junija 1920.

Uvod pogodbe se glasi: Ker je naša želja živeti v miru z vsemi narodi posebno pa s sovjetno Rusijo, sta sklepili vladi sovjetne Rusije in irske republike naslednjo pogodbo:

Obe vladi dajeta na razpolago vse svoje vire in ves svoj upliv, da dosežeta priznanje od strani ostalih narodov. Obe vladi bosta preprečevali transportacijo orožja, municije in vojaštva, ki je namenjeno bodisi proti Irski, bodisi proti Rusiji. Obe stranki se zavzemata za splošno razoroženje ter za vstanovitev mednarodne ljudske lige, ki bi reševala in skušala poravnati vse mednarodne spore.

Pogodba je bila sklenjena za dobo desetih let.

Potni listi.

Po najnovejši odredbi belgrajske vlade dobijo Jugoslovani potne liste samo tedaj, ako prinesejo s seboj kako listino iz starega kraja, ki je razvidno, iz kod je doma. Take listine so: Stari potni list, delavska ali vojaška knjižica, krstni list in domovnica.

Navadno pismo ne zadostuje več.

Kdor tedaj nima nobene take listine, pa želi potovati v stari kraj, naj piše županstvu one občine, v katero je pristojen, po domovnico, potem bo šele mogel dobiti jugoslovanski potni list.

Nikdo naj tedaj ne pride v New York v namenu, da bi potoval v stari kraj, ako nima kake gori omenjene listine.

Frank Sakser State Bank,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
(Advertisement)

OBREGON NOČE PODPISATI POGODBE

Republika trdi, da nima Obregon pravice skleniti pogodbe, ki bi zavarovala Amerikance.

Mexico City, Mehika, 9. junija. Formalno podpisane pogodbe med Mehiko in Združenimi državami kot pogoj za priznanje Obregonove administracije od strani Washingtona, — je nemogoče, — se glasi v nekem ugovoru, ki je bilo izdano včeraj zvečer v uradu predsednika.

Predsednik Obregon je odklonil sestanek s časnikarskimi poročevalci, a njegov privatni tajnik, Fernando Torreblanca, je rekel, da ni ničesar dostaviti k zadnjim objavam mehiške vlade in da je položaj neizpremenjen.

V nekem ugovoru, ki je bilo izdano dne 6. junija, je rekel tajnik Hughes: — Ta vlada je predlagala pogodbo prijateljstva in trgovine z Mehiko, v kateri bi Mehika priznala lastniške pravice, ki so veljale, predno je bila sprejeta ustava iz leta 1917. Če ne namerava Mehika konfiskatorne politike, nima vlada Združenih držav nobenega ugovora proti pogodbi. — V tem ugovoru se glasi nadalje, da bi se v slučaju, da bi se uveljavilo ustavo iz leta 1917, zaplenilo lastnino Amerikancev v velikem obsegu. To bi predstavljalo mednarodno krivico najbolj resnega značaja in ta vlada bi se ne podvrgla njenemu izvršenju.

Ob istem času je bilo izdano v zunanjem uradu ugovorilo, v katerem se je glasil, da je trgovska pogodba med Mehiko in Združenimi državami zaželjiva, da pa nima mehiški predsednik pravice skleniti pogodbe politične narave, kot so jo predlagale Združene države v zadnjem memorandu na mehiško vlado.

Pariz, Francija, 9. junija. — Vlado uradniki so danes odklonili vsak komentar glede poslanice državnega tajnika Hughesa na mehiškega predsednika Obregonu. Namignilo se je, da ne bo objavljen noben komentar, razven če bi Obregon podpisal pogodbo.

Vspričo velikanskih francoskih interesov v Mehiki, — se je namignilo, — bi Francija z veseljem pozdravila priznanje katerekoli stalne vlade, a priznava, da so interesi Združenih držav celo večji. Francija se bo vsled tega vzdržala vsake akcije, ki bi povzročala zadrege za Združene države v svojem postopanju z mehiškim vprašanjem.

MALO USPEŠEN POGON.

Rockville Center, N. Y., 9. junija. — Oborožen z revolverji ter preiskovalnimi varanti so trije uradniki Nassau okraja pretekli večer vprizorili pogon na gostilno Johna Bostona v Elmont, v bližini Elmont parka.

Uradniki so našli štiri unče džina ali eno četrtino pinta, potem ko so prebrskali celo poslopje od strehe do kleti.

Ker ni hotel vzeti svojega 8 let starega brata s seboj na ribolov je desetletni James Blaney ustrelil prvega z revolverjem očeta. Umor se je završil v bližini Cedarville.

Turški nacionalisti se pripravljajo na novo ofenzivo ter so odprli meje za velike oddelke boljševiških čet. Gospodje v Parizu so res ustvarili trajen mir na svetu.

V Pratt okraju v državi Kansas bodo pričeli koncem tega tedna žeti pšenico in žetev bo v naslednjem tednu v polnem teku.

DELAVSTVO ZA SKRČENJE OBOROŽEVANJA

DELAVSTVO BO ZAHTEVALO SKORO KOT EN MOŽ SKRČENJE OBOROŽEVANJA. — NIKAKE OPOZICIJE, NITI IZ VRST DELAVCEV V VOJNIH INDUSTRIJAH.

Denver, Colo., 9. junija. — Zahtevo razoroženja bo brez dvoma sprejela konvencija American Federation of Labor, ki se bo pričela tunkaj naslednji teden. Edini dvom v celi zadevi je, kako daleč bo šla konvencija v tej stvari. Ravno sedaj in sodeč po izjavah voditeljev prednjih straž delegatov, bo stališče, katero bo zavzela konvencija, dosti močno, da bo ugajalo tudi najbolj radikalnim nasprotnikom militarizma.

To je eno izmed vprašanj, glede katerih bo konvencija gotovo soglašala brez dolge debate, če bo sploh prišlo do kake. Nadaljno vprašanje je ono Irske. Pristaši irske neodvisnosti imajo dosti glasov, da napravijo skozi katerokoli resolucijo, glede katere bi se dogovorili. Mogoče bodo zahtevali sprejem resolucije, v kateri se bo med drugim tudi zahtevalo, da Anglija takoj plača dolg, katerega je napravila v Ameriki in ki znaša približno devet tisoč milijonov dolarjev. Plačilo te svote se bo zahtevalo na temelju, da se ta denar sedaj uporablja deloma za podpiranje "Black and Tans" organizacije in vlade terorja na Irskem; in za razširjanje angleških interesov v Mezopotamiji in drugod, to je interesov, ki nasprotujejo onim Amerike.

Ponovljena bo prošnja, izrečena na lanski konvenciji v Montrealu, naj administracija prizna irsko republiko.

Soglasnost razpoloženja za razoroženje med delegati, ki so že tukaj, je skoro presenetljiva. V kolikor je bilo mogoče izvedeti, ne bo nobene opozicije od strani zastopnikov onih industrij, ki so v veliki meri odvisne od vzdržanja politike oborožene pripravljenosti. V tem pogledu je element, ki se je zavzemal za vojno do skrajnih meja, prav tako odločen, kot majhna skupina, koje člani so le s polovičnim srem podpirali vojno. Zavzeli so stališče, da so storiili svojo polno mero pri zmagi v vojni in da je sedaj njih stvar preprečiti nadaljnjo vojno ter opustiti delo in industrije težkih bremen.

Pretežno večino tega bremena, — tako se glasi, — nosi direktno ali indirektno delavstvo in oni ne vidijo nobenega vzroka, zakaj bi moral vsak človek, ki dela, še nadalje nositi na svojem hrbtu po ene- ga vojaka.

GEN. GOETHALS BO GRADIL CESTE.

Havana, Cuba, 9. junija. — General George Goethals, ki je prečel en teden v notranjosti Cube, je odpotoval danes proti New Yorku, potem ko je dal izraziti svoji pripravljenosti, da prevzame splošno nadzorstvo nad vladnim grajenjem dobrih cest v notranjosti dežele. Pri tem je stavil en pogoj, da bodo namreč ceste zgrajene iz konkretna.

Predlagane narodne ceste bodo vezale Havano s skrajnimi iztočnimi in zapadnimi točkami otoka. Vlada upa, da bo lahko zaposlila na tisoče delavcev, ki bodo brez dela po zaključanju sladkorne žetve.

NOMINACIJA ZA PREDSEDNIŠTVO.

Rio de Janeiro, Brazilija, 9. junija. — Artur da Silva Bernardes, guverner države Minas Gerases, je bil nominiran za predsednika brazilske republike na konvenciji, ki se je vršila tujak včeraj. Guverner Santos iz države Maranhao je bil nominiran za mesto podpredsednika.

Skoro cele delegacije štirih važnih držav, Rio Grande do Sul, Bahia, Pernambuco in Rio de Janeiro niso bile navzoče pri nominaciji.

CARUSO V NAPOLJU.

Napolj, Italija, 9. junija. — Enrico Caruso, znani operni tenor, je dospel semkaj s parnikom "Presidente Wilson" ter je že čakala nanj velika množica prijateljev in občudovalcev, ki so se hoteli na lastne oči prepričati o zdravstvenem stanju peveca. Caruso je bil zelo dobre volje ter rekel, da je prišel v Italijo, da se odpočije med svojimi rojaki. Dostavil je, da je njegovo potovanje preko Atlantika v veliki meri pripomoglo k nadaljnjemu okrevanju in da se počuti skoro popolnoma zdravim.

Caruso je rekel, da upa, da bo v naslednji seziji zopet peč v New Yorku.

PETINDESEDESETLETNI ŠKOF SE JE POROČIL.

Allentown, Pa., 9. junija. — Rev. Stamford, škof evangelske družbe, se je poročil danes z Mrs. Amelijo Kiehline.

Ženin je star 75, nevesta pa 53 let.

MEHIKA PREPOVEDALA UVOZ DENARJA.

Mexico City, Mexico, 9. junija. — Uvažanje katerekoli inozemskega denarja, z izjemo zlata v Mehiko ali pa kroženje takega denarja po tej deželi je prepovedano od 1. julija tega leta naprej na temelju dekreta, katerega je izdal včeraj zvečer predsed. Obregon. Dekret izjavlja, da se ne sme rabiti inozemskih bankovcev ali drugega denarja, z izjemo zlata, na mestu mehiškega denarja. Kršenje tega dekreta je kaznjivo z globo, ki obsega dvakratno svoto tujega denarja, katerega se skuša rabiti. Denar sam pa bo konfisciran.

V ZADNJEM TRENUTKU ZA DESET DNI POMILOŠČEN.

Včeraj zvečer ob enajstih je imel umreti na električnem stolu v Sing Singu Paul la Guidice, ki je umoril nekega človeka v Rochesteru N. Y. Ob osmih zvečer je pa prišlo v jetnišnico brzojavno poročilo, da je guverner izvršitev smrtne obsodbe za deset dni odgodil.

Morilec je najbrže slaboumen, Podnevi in ponoči strahovito kriči ter noče imeti na sebi nobene obleke. Zdravniki bodo še enkrat preiskali njegovo duševno stanje, in če ga bodo spoznali v resnici za umobolnega, ga bodo poslali v kak zavod.

KRALJ PETER JE ZBOLEL.

London, Anglija, 9. junija. — Srbski kralj Peter je resno zbolel, — soglasno z brzojavko, ki je dospela na "Daily Mail" iz Belgrade. Poročilo dostavlja, da je ministrski svet pozval regenta Aleksandra, ki se mudi v Franciji na obisku, naj se nemudoma vrne domov.

Ali Kuli Kan, prejšnji perzijski pooblaščenec v Washingtonu, je bil imenovan perzijskim pooblaščencom v Carigradu, a tam mu prejšnji perzijski pooblaščenec Malek Kan noče izročiti poslanstva, ker pravi, da ni bil še odpoklican. Preje, ki se je vnel raditega je razburil celo perzijsko kolonijo. Ali Kuli Kan se je nastanil v nekem hotelu ter izjavil, da je on redno imenovan poslanik.

— Kjer sem jaz, — je rekel, — tam se nahaja tudi poslanstvo in če bi obstajalo slednje le iz istola v hotelu.

Arabela.

Roman, Spisala Pavlina Pavlova.

(Nadaljevanje.)

XX.

Po več trudopolnih in sitnih po-
tih sta šele Waldekovi in Ara-
bela dosegli, kar sta želeli.

Pomoč gospoda stolnega vikar-
ja samga ni zadostovala, da se
doseže njun smoter, kakor je
Waldekova spočetka mislila to.
Akoravno je bila Arabela zapisa-
na v kristni knjigi z natančnimi
številkanji leta in dneva, kakor je
stalo v zapiskih rajne matere,
moralo sta vendar iti še tudi k ra-
binarju. Izkazati se je moralo, ali
je pa tudi krščena Arabela Tra-
pes ravno tista Arabela Karpeles,
ki je bila v židovskem zapisniku
istega leta in dne kot novorojen-
ka vknjižena? — Ko je bila ta
stvar urejena in ni bilo več dvo-
ma, da je le ena in ista Arabela
na dveh krajih zapisana, morala
je še stvar priti do škofa v pre-
gled in presojo.

In tako je celi mesec prešel,
predno se je Arabela Trapes kot
katoličanka potrdila. Pri tej pre-
iskavi se je tudi dokazalo, da je
Arabehina mati bila resnično po
cerkveno-katoliškem obredu po-
ročena, in sicer eno leto pred Ara-
belinim rojstvom. Temu zakonu
torej, da bi imel pravo veljavo,
manjkalo je samo še židovskega
poročnega blagoslova.

Sodnija pa ni mogla pri tem
slepavstvu čisto nič vplivati, ker
je Karpelesova vedno trdila in
prisegala, da ni o vsej tej dogodbi
nikdar ničesar vedela in da si je
samo njen rajnik mož celo zaplet-
ko izmislil in tudi izvršil.

Med Waldekovi in Arabelo je
tekotom enega meseca postala iskre-
na srčna zveza, kakor med ma-
terjo in hčerjo. Pri Arabeli se je
to čustvo vzbudilo najprej iz hva-
lečnosti do Waldekovega po-
žrtvovalnega truda, potem pa tu-
di, ker je njeno starost visoko čis-
lala, ali največ pa iz srčnega na-
giba; saj je bila ona profesorjeva
mati!

Pri Waldekovi pa je izvirala ta
čut iz njenih izvršnih srčnih last-
nosti. Podoba zapuščene, od ne-
sreče tolikanj preganjane sirote
je presunila vsako čutečo struno
tega srca. Iz sočutja pa je kmalu
nastala najgorkejša ljubezen.

Njena največja slast je bila od-
slej ljubiti in tešiti svojo varo-
vanko. Zato ni Arabela dolgo po-
misljala, ko ji neki dan Walde-
kova in njen soprog ponudita,
naj bi odslej živela pri njiju. Rav-
no tedaj se je pa tudi neka ro-
dina oglasila, da hoče vzeti v na-
jem celo prvo nadstropje v villi,
in tako se je ona tem hitreje od-
ločila sprejeti ponudbo teh izvrš-
nih ljudi. In res nikdar ni ni ke-
sala zavoljo tega koraka.

Med tema dvema blagima star-
čekoma se je začela potem Ara-
bela polagoma oživljati. Pozabiti
ni sicer mogla prejšnjih borb, ali
njena bolest je bila odslej tiha.
Bila je še samo otožen spomin, ki
ukrade sicer marsikateri vdih iz
prsi in privabi marsikatero solzo
v oči, a pri tem vendar ni duša
obupna. Neka vdanost se je bila
nje polastila, in ta ji je vlivala
mir in pokoj v srce. Veselila se je
zopet življenja, in njeno oko je
včasih zažarelo v mladostnem ogn-
ju, kakor da bi slutila bližnjo,
globočo srečo.

Največji del dneva je zdaj upo-
rabljala v to, da se je učila kri-
ščanskega nauka. Imela je za to
učitelja, in sicer gospoda vikarja
Sebastijana, ljubljence gospe
Waldekove.

Profesor Waldek je sicer vse te
izpremembe v Arabelinem življe-
nju točno in natančno zvedel po
materinih poročilih, ali on ni ven-
dar v svojih pismih Arabele nik-
dar omenjal. Tudi na materino
pogosto vpraševanje, kdaj zopet
roditelje obišče, je odgovarjal
vedno dvoumno.

Štirje meseci so pretekli, kar je
bil zadnjič doma, a vendar ni nič
obetal, bo li kmalu zopet prišel.
Waldekovi bi bila sicer zdvo-
jila, da ni toliko časa objela svo-
jega Walterja, a zdaj ji je bila ta
ločitev nekoliko manj bridka, od-
kar je imela Arabelo v svoji bli-
žini. Vsaj je imela zdaj nekoga,
za katerega je neprestano skrbe-
la in ki ga je ljubila; kajti to je
bil od nekdaj smoter njenega živ-
ljenja.

Pri vsem tem pa se je zlati
čas vendar začel vznemirjati. —
"Ljubi Walter!" pisala je torej

sinu med drugim; "ali res ne pri-
deš o velikonočnih praznikih do-
mu? — Tedaj bomo praznovali v
naši hiši še drug pomenljiv praz-
nik. Arabela bo namreč isti dan
napravila svoje prvo sv. obhajilo.
O binkoštih pa bo sprejela zakra-
ment sv. birmе, pri kateri ji bom
jaz za kumo. — Vem, da ti že od
nekdaj ne čeniš prevleč ženskega
društva; ali Arabela, veruj mi, je
vsa različna od drugih žensk. Ona
te ne bo nadlegovala s praznim
govorjenjem. Tako je resna, mo-
dra, a vendar ljubezniva in pri-
jazna. — Walter, samo tebe bi še
trebalo, da bi bilo naše veselje
popolno! Prirediti hočemo isti
dan majhno pojedino, h kateri so
nam obetali priti razen častitega
gospoda prosta, ki bodo Arabeli
podali prvo sv. obhajilo, tudi ne-
koji drugi gospodje, duhovni in
posvetni. Walter, moj sin, kaj ne,
da ne odrečeš materi te prošnje
in da se smem zanašati na tvojo
prihod? Hrepenenje po tebi je pri
meni in očetu postalo zadnji čas
že neprenesljivo."

Toda profesor ni kljub tej
iskrni materi priložil hotel
obetati, da pride. Trdil je, da ima
baš sedaj čez mero opravila.

Prišla je Velika noč. Arabela
je globoko ginjena in z največjo
pobožnostjo sprejela prvo sv. ob-
hajilo. Kakor je bila prej vdana
židovski veri, toliko bolj se je
vnela zdaj za vero, v katero je
bila že brž po rojstvu sprejeta, a
v resnici pa je šele pred kratkim
stopila v njo.

V ožjem, pa tem pristranejšem
krogu se je potem doma vršila
svečanost. Oko nobenega pričujo-
čih ni ostalo suho, ko je gospod
prošt napravil Arabeli primeren
nagovor.

Arabela pa je bila na ta dan o-
tožna, kakor že dolgo ne tako.
Menda je na ta slovesni dan tem
živeje občutila pomanjkanje rodi-
teljev; hrepenela je menda po o-
sebi, ki bi ji naj bila pridružena
z ožjo vezjo nego s prijateljsko.
Waldekovi je to kmalu izprevid-
ela in je pomnoževala, kolikor
se je dalo, svojo ljubezen in skrb
do nje.

Toda ožnost se ne dá na po-
velje odpravljati. Arabela je bila
sicer za to prizadevanje hvaležna,
ali ona ni mogla celoma zadušiti
občutkov, ki so jo bili z vso silo
prevzeli.

Dan se je nagibal h koncu. Pri-
mizi so se veselo podomače pogo-
varjali. Napiitnica je sledila za
napitnico. Vsa je hotel Arabeli
čestitati.

V ta namen je bil gospod prošt
prinesel s seboj iz svoje kleti ste-
klenico najboljšega vina, ki je bi-
lo ravno tako staro kakor Ara-
bela. A tudi drugih gostov se ni
pozabilo; da, celo odsotnemu pro-
fesorju Walterju Waldeku se je
napivalo, naj bi se skoro kot di-
plomovan doktor vrnil domu.

Arabela je prosila dovoljenja,
da se sme oddaljiti. Vsi so ji radi
privolili; saj so mislili tudi oni,
da se bodo skoro razšli. A temu
ni bilo tako; pozni večer jih je
še našel združene.

Arabela je šla v svojo sobo in
da bi se količikaj iznebila svoje
otožnosti, vzela je molitveno knji-
žico in začela moliti iz nje. A tudi
v molitvi ni našla zaželenega
pokoja.

Knjiga ji zleze iz rok v naročje,
roke počivajo na nji, ona pa se
zamislila globoko, globoko. Na kaj
je mislila!

(Dalje prihodnjije).

Nepoboljšljiv ženin.

Neki Sorrantino iz Napola je
svoječasno odšel v Ameriko, kjer
se je oženil. Po par letih se je vr-
nil v Italijo, ženo pa je pustil v
Ameriki. Ker se je v Italiji budil
precej časa in ni mogel živeti brez
žene, se je oženil drugič. Oblast
je izvedela za njegovo prvo poro-
ko, razveljavila njegov drugi za-
kon, njega pa poslala v ječo radi
bigamije. Ko je prestal kazen, se
je vrnil v Ameriko, toda njegova
prva žena je med tem že umrla.
Tako je se oženil tretjič. Toda tu-
di tu ni imel sreče. Ker se pa s
svojo novo ženo ni mogel razume-
ti, je šel v Belgijo, kjer se je ože-
nil četrtič. Toda tudi tu ni imel
sreče. Oblast je razveljavila nje-
govo četrto ženitev, pa je moral
zopet v ječo.

Photo iz Prage.

Praga, stredi maja.

Posvetovanja, katera je imel predsednik Masaryk zadnje ted-
ne z zastopniki parlamentarnih strank, da bi se informiral o njiho-
vih nazorih in stališču napram državnim potrebam, so se končala. —
Nemci, ki so bili na prigovarjanje poslanca Krzepka odrekli daljše
razgovarjanje, danes 'o obžalujejo in v nemškem tisku se čujejo glaso-
vi, kaj naj bi Neme storili, da bi napako popravili. Gre za dogovor
s Čehoslovaki, kajti za Nemce, kakor sami priznavajo, je neizogibno
potrben, pa tudi s čehoslovške strani prihajajo glasovi, da bi se
Nemcem pomagalo, da bi se jih pridobilo za pozitivno delo za čehoslo-
vsko republiko.

Mnenja o tem so različna vendar pride kmalu do novih poizku-
sov za dogovor z Nemci. Glavna naloga poletnega parlamentarnega
zasedanja bo gospodarska konsolidacija države. Trajalo bo najbrž
malo časa. Parlament reši predvsem načrt zakona o tvariških svetih
mali finančni načrt in prehranjevalno vprašanje.

Parlament bo potem odgojen na jesen in dotedaj šele smemo pri-
čakovati sestavo koalicijske vlade.

Izmed zborovanih političnih strank, ki so se vršile o Binkošti v
Pragi, je najzanimivejše komunistično. Gre za razkol in ustvaritev
nove stranke, kateri se pridruži tudi poslanec Brodecky, vodja želez-
niških nameščencev, ki nočejo imeti nobenih zvez ne z desnico soc.
stranke pa tudi ne s komunisti. Za ustvaritev stranke in za izdajo
novega dnevnika so že izvršene priprave. Pred shodom so se komu-
nisti obrnili v Moskvo z vprašanjem, kako stališče zavzema sovjetski
napram čehoslovski republiko. Odgovor pravi, da smatra moskov-
ska internacionala Čehoslovako za umetni stvar, ki ne more imeti
čollega življenja, kajti nastal je iz imperijalističnega versailskega
dogovora in temelji na nasilju. Zato bo Slovaška zopet vrnjena Ma-
džarski, od katere je bila odtrgana, kakorhiano komunistični proleta-
rijat premaga imperijalistično moč, ki jo je prikopila k čehoslov-
ski republiko. Nobenega dvoma ni, da imata Nemčija in Madžarska
v Moskvi odločilni vpliv pri presojanju situacije v Evropi in Čeho-
slovski.

Usoda letošnje delavske olimpijade je že določena. Opozične de-
lavske letovalne jednote so se izrekle po svojih zastopnikih za olim-
pijado samo s šestimi glasovi. Za bojkot olimpijade in za ustanovitev
samostojne federacije del. tel. jednot pa je bilo 107 glasov. Federaci-
ja se je takoj ustanovila in je v njej večina članov del. tel. jednot.

Praga je imela te dni priložnost spoznati lep vzorec jugoslov-
skega kiparstva. Kipar A. Gangl je izložil pri Topiču doprni kip
regenta Aleksandra, ki kaže popolno sličnost in živahnost. Te dni bo
v Rubeševem salonu otvorenja razstava slik L. Kube, ki je živel dalj
časa na slovenskem jugu. Pridno je nabiral tudi narodne pesmi in i-
ma zbranih v besedilu in napetu okoli tisoč. Ne iniciativo Čehoslo-
vsko - jugoslovanske Lige izloži sedaj slike s svojega potovanja.

Na gospodarski razstavi, in akteru je prislo nad 700 jugoslo-
vanskih zemljedecev, bo v lastnem paviljonu po skrb belgrajskega
"Kola Srbskih Sester" izložba srbskih ročnih del in vzenin, v glav-
nem s Kosovega polja.

Jugoslovanski stiki dobivajo vedni realnejše forme tudi v tr-
govini in industriji. Mnogi so se naročila z juga v naših tovarnah. —
Tako moremo zaznamovati uspeh češke grafike v Jugoslaviji, kamor
posilja ena največjih grafičnih tvrdv v čehoslovski republiko to
je Neubertova tvrdka na Smihovi, belgrajski tvrdki Jovanović sli-
ke kralja Petra in regenta Aleksandra. O izdelku se je pohvalno iz-
rekel pri posetu Neubertovega zavoda poslanik Jugoslavije, g. mi-
nister Hribar.

Neubertov zavod tiska tudi bankovce za Bolgarsko.
Češko-narodno gospodarsko znanost je zadeli velik udarec s
smrtjo vseučiliškega profesorja Jana Kolouša. Napisal je dolgo vr-
sto člankov in narodno-gospodarskih razprav. Vse njegovo delovanje
preveva demokratično mišljenje.

Razne vesti.

Avstrija in združenje z Nemčijo.

Z Dunaja poročajo, da je v seji
ustavnega odbora ki je razprav-
ljal o plebiscitu na Tirolskem, iz-
javil zvezni kancelar Mayer, da
se trenutno se sme uganjati nobe-
na sentimentalna politika, čeprav
so vsa avstrijska srca za Nemčijo.
Dokler ni rešeno vprašanje pomo-
či, se Avstrija ne sme upirati za-
veznikom. Vseled tega so vsi ple-
bisciti trenutno brezpomembni.

Kako je sodrgi že zrasel greben.

Na nekem shodu Radičeve stran-
ke v Slavoniji je govoril tudi zna-
ni Jan Janečka, ki je moral iz Če-
koslovške usteči, ker mu je gro-
zilo sodišče in se je potem zatekel
na Hrvatsko v okrilje Radičeve
družbe. Tako je govoril: — Pri-
nas se bore dve kulturi z zapadno
to je evropska, in vzhodna, to je
turška. (Ima popolnoma prav v
svojih izjavah. O. stavec). —
Srbi so predstavitelji turške kul-
ture. Srbi so taki divjaki, da ne
smeš dati Srbijancu železnega plu-
ga, ker bo iz njega izkopal dvaj-
set nožev, da bo z njimi moral in
ubijal. To so pravi jutroviški vra-
govi, ki jih je treba pogupati pre-
ko Save in Donave. — Tako se je
drznil govoriti človek, ki je našel
pri nas zatočišče, da ga ni zagra-
bila, kakor je v "Českem Slovu"
javno pribil senator Klofac, roka
pravice. Čisto v redu je torej, da
so v ustavotvorni skupščini razve-
ljavili mandat tega Radičevega
subjekta, toda to še ni dovolj! —
Naša država naj tega hujskača
počne preko meje in naj ga izro-
či biričem, v katerih roke že dav-
no spada.

Čehi proti donavski komisiji.

"Čas", glasilo zunanega mini-
stra, poroča iz Budimpešte:

— Donavska komisija je razde-
lila donavsko vojno brodovje ta-
kole: Tri monitorje dobi Jugosla-
vija in tri Romunija, od osmih —
stražnih ladij dobi Madžarska 4,
Avstrija tri in Jugoslavija eno.
Donavska komisija pri razdelitvi
ni poznala čehoslovanske republi-
ke. To je nov udarec z našo re-
publiko in nov dokaz, kako daleč

seza koketiranje gotovih antant
z Madžarsko in Avstrijo.

Prepovedano radi tujine.

Graška policija je prepovedala
z ozirom do resnih časov in slabe-
ga utisa, ki ga napravljajo drage
prireditve na tuje, vse javne ples-
ne zabave. — To pomeni: Na skri-
vaj se verižniki in izkoriščevalci
lahko po svojih poželenjih zaba-
vate, neumni tuji pa vam bodo
vaše zabave plačevali...

Italijanski zunanji minister o — Gornji Šleziji.

Grof Sforza je zastopniku —
"United Telegrapha" izjavil, da
nobena rešitev vprašanja Gornje
Šlezije ne bo uzadovoljila ne Po-
ljakov in ne Nemcev. Antanta bo
rešila to vprašanje brez vpliva in
brez ozira na poljsko okupacijo.
Lepa diplomatska fraza!

Italijansko časopisje proti Poljski

"Corriere della Sera" preti s
sankecijami proti Korfantyju in
poljski vladi. List pravi: Ako bi
bilo treba, bi se morala Nemčija
pooblastiti da s svojimi četami na
domesti zavezniške čete. Tudi dru-
gi listi ljuto napadajo poljsko
vlado. V glavnem zavzema Italija
posredovalno stališče med Fran-
cijo in Anglijo.

Italijani o francosko - nemškem razmerju.

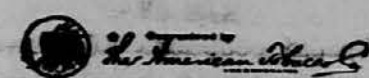
"Messaggero" poroča iz Pariza
da je francoska javnost v sploš-
nem zadovoljna z razvojem dogod-
kov in da je le par norecev razoč-
ranih, ki so zahtevali nadaljno za-
sedbo nemškega ozemlja. Javnost
bi bila še bolj zadovoljna, da je
Nemčija omogočila takojšnji od-
pust vpoklicene letnika 1919. —
Sicer pa Francozi nadaljujejo z
vojaškimi pripravami, kakor da
bi Nemčija ne bila sprejela ulti-
mata. Dolžnost antante je, da o-
lažja Nemčiji izpolnitev njenih
težkih dolžnosti.

V Pragi

osnujejo velik krematorij. V naj-
krajšem času pričajo te projekte
realizirati.

LUCKY STRIKE CIGARETTE

Aforizmi.

Saj pride le, kar mora, ne, kar
hoče;
mi smc življenju plen, ne ono
nam.

E. Gangl.

Saj se bojimo smrti samo zato,
ker ne vemo, kdaj pride, ker ni-
mamo njenega prihoda zapisane-
ga v sebi.

Dr. Ivan Prijatelj.

Saj slava, zlato ti le dela skrb,
da ti ne izgine, da se ne stopi,
sreča — ne oveseli ga.

Fran Gestrin.

"Spoznavaj se!" — "Ljubi
bližnjega!" — Ni li v tem zač-
etek in konec vse modrosti, vse
človeške umike? Stoletje je bilo
potreba, da se je rodil prvi nauk:
minula so stoletja, da se je oglašil
drugi, in pretekla bodo stoletja,
da bo ta nauka razumelo in iz-
polnjevalo vesoljno človeštvo!

Josip Stritar.

IGRALCI HARMONIK!

Dobil večjo množino blaga iz
starega kraja kakor glasov (sti-
me) in kovanja. Kdor hoče do-
bro harmoniko, solidnega dela,
naj piše ali pa pride osebno k
svojemu rojaku.

ANTON MERVAR

15218 Holmes Ave., Cleveland, O.

Spremljata radost in slava
mnogo dejanja,
tihu korakata zadaj
kes in spoznanje.

Anton Medved.

S prijatelji enako je na sveti:
Njih roj se zvesti si zdi in
srčnovdani,

dokler je sreča tvoja v polnem
cveti,
dokler si slavljen in poviševan,

a ko te solnee sreče neha greti,
ko strti si v prah, od vseh strani
teptan, —
zbeži ta roj kot ptički lahkokrili,
v sreči zvest, ni zvest ti v časov
sili.

Simon Gregorčič.

PATENTI Pišite še danes za našo
brezplačno knjiščico o pa-
tentih. Advokati za patente: Izveštaji,
zanesljivi, točni, pošteni. A.M. WILSON,
Inc., Victor Eding, Washington, D. C.
(Advertisement)

ČITAJ! PAZI! NOVO!

Jaz sem pravi Jugoslovian ter sem prišel pred ne dolgo iz Jugoslavije.
Z mojim naravnim čudovitim zdravilom zamorem ozdraviti vsako bo-
lezen, tudi tako, katere drugi niso mogli ozdraviti. Zojim zdravim po-
sešno boleznih možkih in žensk v teku sedmih do desetih dni.
To je naravno zdravilo, sestavljeno iz raznih rož in korenin in ga-
rantirano. Ozdravi vsako, še tako staro bolezen. Vam se ni treba pod-
vreči grozni operaciji. Vseledtega, bratje, ne trošite zastoj svojega telesa
prišleženega denarja, ampak v vseh slučajih boleznih se obrnite na vašega
rojaka na naslov:

SIMON SANTINI

4036 ST. CLAIR AVENUE

CLEVELAND, O.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York

GENERALNO ZASTOPSTVO

Jadranske Banke

in vseh njenih podružnic.

Jugoslavija:

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana,
Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

Italija:

Triest, Opatija, Zadar.

Nemška Avstrija:

Dunaj.

Izvršuje hitro in poceni denarna izplačila v Ju-
slaviji, Italiji in Nemški Avstriji.

Izdaja čeke v kronah, lirah in dolarjih plačljive
na vpogled pri Jadranski banki in v vseh nje-
nih podružnicah.

Prodaja parobrodne in železniške vožne listke na
vse kraje in na vse črte.

Izstavlja tudi čeke plačljive v učinkovnem zlatu
pri Jadranski banki in njenih podružnicah
s pridržkom, da se izplačajo v napoleonih ali
angleških šterlingih, ako ni na razpolago
ameriških dolarjev v zlatu.

Zajamčeni so nam pri Jadranski banki izvanre-
dno ugodni pogoji, ki bodo velike koristi za
one, ki se bodo posluževali naše banke.

Slovenci, prijatelji in poznavalci naše banke so vladno
naprošeni, da opozorijo na ta naš oglas svoje znanice iz
Hrvaške, Dalmacije, Istre, Goriške in Črnogore.

za

FRANK SAKSER STATE BANK

FRANK SAKSER, predsednik.

Dim in slab duh po kuhi uniču- jeta tek.

Veliko je žensk, ki se nikdar ne vesele kosila katere so same skahale,
kajti duh hrane, pečene na masti ali drugih živalskih masčob "jim uniči ves
tek". Sedejo k mizi toda pojedjo le del onega, kar bi morale pojesti, da se
vzdrže pri zdravju in moči.

Poleg tega pa ti neprijetni duhovi ogrožajo celo hišo. Ti duhovi se
prenesajo tudi k sosedom, presenečajo dobre gospodinje ter so sosedom v
nadlego.

Moderna gospodinja se je pa tega že skoraj popolnoma iznebila.
Uporablja Mazolo namesto masti in drugih živalskih masčob.

Ženska, ki na ta način kuha, sede k mizi, ko je kosilo pripravljeno
ter se veselje hrane. Mazola se tako zlepa ne kadi. Površno hrane po-
krije z skorjo ter prepreča izdihavanje duha. To obdrži duh in okus v
hrani, napravlja jo bolj bogato, bolj okusno, bolj hranilno in lažje prebavljivo.

V Mazoli lahko pečete ribe ali čebulo, pa boste to
težko zaduhali v sosednji sobi.

Mazolo prodajajo v kanah po
pintu, kvartu, pol galone in galone.
V vseh grocerijah.

Garancija:

Če niste popolnoma zadovoljni
s kakovostjo in ceno Mazole, vam bo
vaš grocer vrnil denar.

CORN PRODUCTS REFINING COMPANY

17 Battery Place, New York.

